

CHRONOLOGIEOPDRACHT

TROJAANSE OORLOG

De les in een oogopslag

- Onderwerp:** De Trojaanse oorlog
- Activiteit:** Leerlingen maken van losse strookjes tekst een chronologisch verhaal over de Trojaanse oorlog.
- Tijdsduur:** 1 lesuur
- Doelen:** Leerlingen maken een eigen logisch opgebouwd verhaal en leren daardoor het verhaal achter de Trojaanse oorlog.
- Beginsituatie:** Niveau: Brugklas H/V
- Vorbereiding:** Bij 30 leerlingen, die in groepjes van twee werken:
- 15 x de sets tekstkaarten kopiëren losknippen en in enveloppen doen.
 - 15 x de opdrachtbladen kopiëren.
- Instrueren:**
- **Wat:** In tweetallen het verhaal van Troje vertellen.
 - **Hoe:** In duo's werken. Samen naar de oplossing zoeken.
 - **Waarom:** zo leer je een logisch verhaal op volgorde van tijd maken, samenwerken en het verhaal achter de Trojaanse oorlog
- Uitvoeren:** Leerlingen leggen kaartjes op juiste volgorde.
- Nabespreken:**
- **Wat** is de goede volgorde?
 - **Hoe** hebben jullie het gedaan? Wat deden jullie waardoor jullie de kaartjes goed legden en het verhaal compleet kregen?
 - **Waarom:** Je hebt geleerd om volgorde in een verhaal aan te brengen, waardoor je de vraag kunt beantwoorden en zo leer je samenwerken.
- Vervolg** Bij het vak geschiedenis is het belangrijk om gebeurtenissen in de goede volgorde te plaatsen anders weet je niet hoe dingen zijn verlopen. Je zult dit ook moeten kunnen voor de toets. Later gaan we dit nog vaker doen.
- Doelen**
- Leerlingen leren het verhaal van de Trojaanse Oorlog kennen

- Leerlingen kunnen een chronologisch verhaal maken aan de hand van geselecteerde bronfragmenten (samenhang, oorzaak-gevolg)
- Leerlingen leren samenwerken in tweetallen.
- Leerlingen begrijpen het belang van de werkvorm om te oefenen voor het vak geschiedenis. Doel voor de leerkracht is om leerlingen voor de eerste keer met de activiteit 'chronologie' te laten werken.

BEGINSITUATIE

De klas werkt al een aantal lessen aan het tijdperk Grieken en Romeinen. De activiteit kan in de plaats komen van een les over de Trojaanse oorlog.

TIJDSDUUR

Het uitvoeren en nabespreken van de activiteit neemt ongeveer een lesuur in beslag.

VOORBEREIDEN

Per tweetal leerlingen moet er één envelop met de tekstkaartjes klaar liggen.

U kopieert dus (voor 30 leerlingen) 15x de tekstkaartjes en knipt de strookjes los. Doe dit bij voorkeur op lichtgekleurd papier. Dit vergemakkelijkt de zoektocht naar verloren kaartjes en het opbergen van de kaartjes na afloop van de activiteit. De losse strookjes doet u in een envelop. Daarnaast moet ook het opdrachtenblad 30x gekopieerd worden.

INSTRUEREN

1. Wat gaan we doen?

In deze les gaan we er achter komen hoe de Trojaanse oorlog is verlopen.

2. Waarom doen we dit?

1. Om te leren dat volgorde bij geschiedenis belangrijk is (oorzaak-gevolg).
2. Dan begrijpen we de Trojaanse oorlog beter.
3. Met z'n tweeën leren samenwerken.

3. Hoe gaan we het doen? Lees eerst duidelijk de instructie op het opdrachtenblad.

- In duo's losse kaartjes op de goede volgorde leggen.
- Schrijf je antwoorden duidelijk op je antwoordenblad.
- Nadat iedereen de antwoorden heeft opgeschreven bespreken we de opdracht en kijken we de antwoorden na.

<p style="text-align: center;">5</p> <p>De Trojaanse oorlog</p> <p><i>In Troje heerste een koning die Priamos heette. Op een dag kreeg hij een zoon: Paris. Maar er was voorspeld dat zijn zoon eens de ondergang van zijn rijk zou worden.</i></p> <p>Het begon allemaal op een bruiloft waar alle goden flink aan het feesten waren. Nou ja, <i>bijna</i> alle goden. Eris, de godin van tweespalt en twist, was niet uitgenodigd. Wie wil immers dat er ruzie ontstaat op een feest?</p>	<p style="text-align: center;">7</p> <p>Eris was hierdoor zo woest dat ze een boosaardig plan verzint: ze schrijft op een gouden appel: 'voor de mooiste', en gooit deze de zaal in. De godinnen Hera, Athena en Aphrodite wilden allen de gouden appel maakten ruzie over wie de knapste was. Ze vroegen het aan Zeus, maar die zei slim: in het Idagebergte woont Paris, en die heeft verstand van Godinnen.</p>
<p style="text-align: center;">16</p> <p>Paris moest dus kiezen tussen drie godinnen: Hera Athena en Aphrodite. Wie was de mooiste? Hera bood hem rijkdom en macht. Athena bood hem nog meer: als Paris haar koos, zou zij ervoor zorgen dat hij heldendaden kon verrichten. Paris twijfelde, hij kreeg ook zoveel tegelijk aangeboden! Aphrodite beloofde hem de mooiste vrouw van de wereld. En omdat Paris wel hield van vrouwelijk schoon, zwichtte hij voor dat aanbod. Hij verkoos Aphrodite tot de mooiste godin. Hera en Athena waren woedend en wilden wraak nemen.</p>	<p style="text-align: center;">8</p> <p>Paris was de zoon van koning Priamos en leefde daarom in het paleis van de koning. Paris leerde in het paleis veel en zo kwam hij er achter dat Helena de mooiste vrouw van de wereld was. Helena was echter de vrouw van koning Menelaos was, de heerser van Sparta. Paris reisde direct af naar Sparta, om zijn 'beloning' te gaan halen. Hij werd gastvrij ontvangen door Menelaos toen hij in Sparta aankwam. Helena werd direct verliefd op Paris en zo gauw Menelaos even weg was vertrokken hij en Helena naar Troje.</p>

11

Toen Menelaos weer terug was ontdekte hij dat Helena ervandoor was. Dat was natuurlijk de schuld van Paris. En dat terwijl hij hem zo gastvrij had ontvangen! Koning Menelaos was diep beledigd en zinde op wraak. Snel verzamelde hij een leger: hij streed samen met onder andere Achilles (de bijna onoverwinnelijke held), Agamemnon (zijn broer en koning van Mycene), Odysseus (de slimme en listige koning van Ithaka) en Ajax (beresterke strijder). Ze kwamen bij elkaar op het eilandje Aulis en gingen samen per boot naar Troje.

13

Het was de Trojanen natuurlijk niet ontgaan dat een gigantische vloot in aantocht was. Maar ze vertrouwden op het sterke leger en vooral op de oudste zoon van koning Priamos: Hektor. En niet ten onrechte, zo zou blijken. De oorlog verliep niet zo soepel en snel als Menelaos en de helden van te voren hadden gedacht. De Trojanen waren veel sterker dan verwacht.

Na een paar veldslagen besloten beide partijen dat de strijd moest worden beslist door een strijd van man tegen man: Menelaos tegen Paris.

17

De winnaar van die strijd zou overwinnen en mocht Helena houden. Menelaos was veel sterker dan Paris. Maar toen Menelaos op het punt stond Paris te doden, stak Aphrodite hier een stokje voor: ze zorgde voor een heel dichte mist waarin niemand meer een hand voor ogen zag, waardoor de zwaar gewonde Paris kon ontsnappen. Er was dus geen winnaar uit de strijd gekomen, en de moeizame oorlog ging verder.

En toen kwam er opeens nog een probleem bij voor de Grieken: Achilles wilde niet meer meevechten.

6

Zonder de onverslaanbare Achilles konden de Grieken niet winnen, maar Achilles zat gewoon in zijn tent en weigerde nog enige strijd te leveren. Dit had te maken met een van de rooftochten, die de Grieken vaan in de buurt van Troje hielden. Agamemnon had op een van deze tochten namelijk de dochter van een Priester van Apollo meegenomen en tot slavin gemaakt. Apollo zorgde er daarom voor dat de Pest kwam, een ernstige ziekte. De priester kwam vertellen dat als hij zijn dochter terug zou krijgen, dat dan de pest ook zou verdwijnen.

<p style="text-align: center;">9</p> <p>Iedereen vond dat Agamemnon het meisje terug moest geven. Agamemnon wilde het meisje, Chriseïs, teruggeven, als hij er iets gelijkwaardigs voor terug kreeg: hij eiste de Achilles' slavin Briseïs op. Er ontstond een ruzie tussen Agamemnon en Achilles waarna Achilles uiteindelijk zijn slavin aan Agamemnon gaf. Chriseïs ging naar haar vader en even snel als de pest was gekomen, zo was hij ook verdwenen. Maar Achilles was in zijn eer aangetast en wilde niet meer vechten. Als Achilles zou gaan vechten, zou hij sterven.. tenminste, dat had zijn moeder voorspeld</p>	<p style="text-align: center;">1</p> <p>De vriend van Achilles, Patroklos, is verdrietig omdat Achilles niet meer mee doet aan de strijd. Daarom heeft hij een plan verzonnen. Hij zal de wapens van Achilles aandoen, en dan zou hij ten strijde trekken tegen de Trojanen. En ze zouden allemaal denkend dat hij de onoverwinnelijke Achilles zou zijn, en dus zouden ze allemaal vluchten. En het werkte ook nog. Maar toen viel Hektor, de oudste zoon van de Trojaanse koning Priamos, hem aan. Hij doodde Patroklos en nam de wapenuitrusting mee.</p>
<p style="text-align: center;">3</p> <p>Toen Achilles hoorde dat Patroklos gedood was, ging hij zitten huilen bij de zee. Maar toen kwam zijn moeder bij hem en haalde hem over weer mee te doen. Hefaistos zou een nieuwe wapenuitrusting voor hem maken.</p> <p>Toen Achilles op het slagveld kwam, richtte hij een waar bloedbad aan onder de Trojanen. Er klonken er kreten van ontzetting bij de Trojanen, en de overlevenden vluchtten allemaal de stad binnen. Behalve Hektor. Hij wachtte Achilles buiten de stad op.</p>	<p style="text-align: center;">14</p> <p>Maar Hektor schrok, toen hij de woeste Achilles zag naderen. Hij deed verwoede pogingen om te vluchten. Drie ronden liepen ze om de stad. Toen haalde de godin Athena hem, in de gedaante van zijn broer, over om het gevecht aan te gaan. Hij deed het. Hij wierp zijn speer naar Achilles, draaide zich om, om aan zijn broer een nieuwe te vragen. OP dat moment bleek zijn opeens te zijn verdwenen. Hij wist vanaf dat moment dat hij was misleid door een god en het gevecht zou verliezen.</p>

2

Achilles loerde naar Hektor. Bij de keel zag hij een stukje huid dat niet bedekt was door zijn pantser. Hij mikte zorgvuldig en zijn speer kwam precies op de plek waar hij moest komen. Hektor werd gedood. Toen bond Achilles hem achter zijn wagen en reed er rondjes mee om de grafheuvel van Patroklos en nam het lichaam vervolgens mee naar zijn kamp. Koning Priamos kon dat niet verdragen. In het holst van de nacht ging hij verkleed naar Achilles en ruilde een wagen vol kostbaarheden voor het lijk van Hektor.

12

Vervolgens stelden de beide partijen een wapenstilstand in, zodat de Trojanen konden rouwen om Hektor.

Na deze periode van rouw ging de strijd gewoon door. In die strijd waren de Grieken nog aan de winnende hand, maar toen opeens werd de onoverwinnelijke Achilles door Paris gedood, met wat hulp van Apollo. Paris schoot een pijl bij Achilles in zijn hiel en de held was op slag dood.

4

Iedereen dacht dat hij onsterfelijk was, omdat hij in de Styx, de rivier in de Hades (onderwereld), ondergedompeld was. Maar toen zijn moeder hem vroeger in die rivier dompelde, had ze hem bij zij hielen vastgehouden ('de achilleshiel').

De sterke Ajax redde het lijk van Achilles uit Trojaanse handen en dus zou hij ook de wapens en uitrusting van Achilles moeten krijgen. Maar de meer charismatische, meer welbespraakte en slimmere Odysseus kreeg de wapens van Achilles.

10

Ajax kon dit niet verkroppen en in zijn woede ging hij in het donker zijn kamp uit om alle Griekse leiders neer te slaan. Dit deed hij, maar toen de volgende ochtend zijn verstand weer terugkwam bleek dat hij niet de Griekse leiders, maar enkel een kudde schapen had geslacht. Zijn overpeinzingen hierover leidden ertoe dat hij liever zelfmoord pleegde dan in schaamte verder te leven. Na een periode van rouw ging de oorlog wederom verder. En nog steeds wisten de Grieken de Trojanen niet beslissend te verslaan.

15

Odysseus kwam na lang denken met een list: Ze zouden doen alsof ze waren vertrokken door weg te varen, en uit het zicht van Troje voor anker gaan. Ze zouden een groot houten paard maken, en achterlaten op de plek van hun kamp, voor Troje. Maar, de buik van het paard was hol! En in die holle buik zouden soldaten gaan zitten.

De Trojanen kwamen de stad uit en bekeken verbaasd het grote houten paard. Volgens een achtergebleven Griek was het een geschenk aan Pallas Athnena.

18

Troje had de oorlog gewonnen, dus de Trojanen waren uitzinnig van vreugde. Ze sleepten het paard binnen hun muren, want door het paard zou Pallas Athena hen beschermen. En ze vierden feest, tot diep in de nacht. Toen alle Trojanen dronken hun roes uitsliepen gaf de ene achtergebleven Griek een teken aan de schepen, die terugkwamen. De soldaten die in de buik van het paard zaten klommen eruit en openden de poorten van Troje en lieten de overige soldaten binnen. Ze richtten een ware slachting aan en versloegen zo Troje.